

OLIMPIADA LA ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
etapa raională/municipală/zonală, 22 februarie 2026, Clasa a XII-a
Timp de lucru: 180 minute *Mult succes!*

SUBIECTUL I (38 puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și a competențelor dobândite, răspundeți la întrebările propuse.

Sursa A. „1. Atitudinea noastră față de război [...] nu admite nici o concesie, oricât de minimă, căci [acest război] a rămas incontestabil un război imperialist, purtat de guverne din motive capitaliste [...]. 3. Nici un sprijin pentru guvernul provizoriu care a demonstrat caracterul mincinos al tuturor promisiunilor sale [...] 5. Nu o republică parlamentară [...], ci o republică a Sovietelor deputaților muncitorilor, salariaților agricoli și țăranilor din întreaga țară, de la bază până la vârf. Suprimarea armatei, a poliției și a corpului funcționăresc. 6. În domeniul agrar [...] confiscarea tuturor pământurilor marilor proprietari funciari. Naționalizarea tuturor terenurilor din țară și punerea acestora la dispoziția sovietelor locale. 7. Fuzionarea imediată a tuturor băncilor din țară într-o bancă națională unică plasată sub controlul Sovietului [...]”

(V.I. Lenin, Tezele din Aprilie, 1917. În: V.I. Lenin. Opere complete, vol. 31, p. 115-120)

Sursa B. „Guvernul muncitoresc și țăranesc [...] propune tuturor popoarelor beligerante și guvernelor lor începerea imediată a tratativelor în vederea încheierii unei păci democratice drepte. Guvernul consideră că pacea dreaptă sau democratică [...] este o pace imediată, fără anexiuni (adică fără cotropirea unor teritorii străine, fără alipirea cu forța a altor naționalități) și fără contribuții”

(Decretul asupra păcii. În: V.I. Lenin. Opere complete, v. 35)

Sursa C. „1. [...] Proprietatea moșierească asupra pământului se desființează imediat fără nici o despăgubire. 2. Pământurile moșierești, precum și toate pământurile, domeniile mânăstirești și bisericesti [...] trec la dispoziția Comitetelor agrare [...]” **(Decretul despre pământ. În: V.I. Lenin. Opere complete, v. 35)**

Sursa D. „Sovietul Comisarilor Poporului a decis să pună la baza activității sale în problema naționalităților din Rusia următoarele principii: 1. Egalitatea și suveranitatea popoarelor Rusiei. 2. Dreptul popoarelor Rusiei la liberă autodeterminare, până la separare și formarea unui stat independent”

(Declarația drepturilor popoarelor Rusiei, 15 noiembrie 1917)

Sursa E. „1. Convenții de pace publice, discutate deschis (...). 10. Popoarelor Austro-Ungariei, al căror loc printre națiuni dorim să-l vedem garantat și asigurat, trebuie să li se acorde cea mai liberă posibilitate de dezvoltare autonomă. 11. România, Serbia și Muntenegru trebuie evacuate; teritoriile ocupate trebuie restaurate; [...] relațiile dintre diferitele state balcanice trebuie determinate prin consiliere prietenească, potrivit liniilor de apartenență și naționalitate stabilite istoric; iar garanții internaționale pentru independența politică și integritatea teritorială a statelor balcanice trebuie stabilite. 12. Trebuie creat un stat polonez independent, care să includă teritoriile locuite de populație indiscutabil poloneză (...)”

(„Cele 14 puncte” ale lui W. Wilson)

Sursa F. „Dar, chiar dacă guvernul bolșevic lupta cu succes împotriva intervenției străine și a contrarevoluției interne, mult mai rău îi reușeau încercările de a instaura o nouă ordine comunistă. Țăranul rus - mic proprietar, însetat de pământ - era departe de ideile comuniste. Revoluția i-a dat pământul luat de la moșieri, însă nu-l putea sili să producă hrană altfel decât pentru a o vinde pe bani lichizi. Totuși, printre altele, a fost distrusă și valoarea banilor. Producția agricolă, deja dezorganizată de prăbușirea căilor ferate, s-a redus până la nivelul consumului personal al țăranilor. Orașele flămânzeau. Încercările pripite și prost planificate de a reorganiza industria în conformitate cu ideile comuniste au eșuat. Până în anul 1920, Rusia reprezenta o imagine nemaivăzută a prăbușirii totale a unei societăți moderne civilizate. Șinele de pe căi ruginiseră, orașele se transformaseră în ruine, mortalitatea ajunsese la proporții fără precedent. Și totuși, țara continua să lupte cu dușmanii aflați la porțile ei. În anul 1921 a venit seceta și, printre milioanele de țărani din guberniile sud-estice devastate de război, a izbucnit o foamete cumplită.”

(Herbert Wells, O scurtă istorie a lumii. București: Librex, 2025)

Sursa G. „Sfatul Țării, ales de Congresul Ostașilor Moldoveni și reprezentând voința poporului moldovenesc, proclamă în numele acestuia Republica Democratică Moldovenească, ca parte componentă a Republicii Federative Democratice Ruse. Republica Democratică Moldovenească cuprinde teritoriul dintre Prut, Nistru, Dunăre și Marea Neagră și se întemeiază pe principiile libertății, egalității și dreptății, garantând tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de naționalitate, religie sau stare socială, drepturi și libertăți democratice. Sfatul Țării își asumă conducerea politică a republicii și hotărăște convocarea organelor de administrare și guvernare ale republicii. Trăiască Republica Democratică Moldovenească!”

(Sfatul Țării: Documente. Vol. I. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2016)

Nr.	Item	Scor	
1.1	Identifică în <i>Tezele din aprilie</i> ale lui V.I. Lenin patru principii fundamentale de organizare a societății. 1. _____ _____ 2. _____ _____ 3. _____ _____ 4. _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
1.2	Explică sintagma <i>drept la autodeterminare</i> - _____ _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
1.3	Explică semnificația conceptului <i>pace democratică dreaptă</i> , <i>promovat de către bolșevici</i> : _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ <i>promovat de către W. Wilson</i> : _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
1.4	Demonstrează, prin două argumente, că <i>Declarația drepturilor popoarelor Rusiei</i> avea un caracter declarativ. <i>Argumentul 1</i> : _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ <i>Argumentul 2</i> : _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
1.5	Determină consecințele aplicării <i>Decretului despre pământ</i> în Rusia Sovietică/URSS. Argumentează răspunsul.	L 0	L 0

